

Jeronimas ŠOVINIS 1898–1936

**Lietuvos kariuomenės savanoris
nuo 1920 04 26 iki 1920 11 27.**

**Apdovanojimo Lietuvos
kariuomenės kūrėjų savanorių
medaliu liudijimas Nr. 5322, išduotas
1930 m. birželio 25 d.**

Gimė 1898 m. gegužės 22 d. Šeibokiškyje (buv. Leliūnų valsčius, dab. Leliūnų sen., Utenos r.). Tėvai Jeronimas (apie 1874 – po 1925) ir Ksavera Bagočiūnaitė (apie 1874 – po 1925) Šoviniai – valstiečiai žemdirbiai, turėjo 10 hektarų žemės. Užaugo šešių vaikų šeimoje su dviem broliais ir trim seserimis. Broliai ir seserys: Kazys Šovinis (apie 1893 – ...), Marijona Šovinytė (apie 1900 – ...), Jonas Šovinis (apie 1907 – ...), Veronika Šovinytė (apie 1910 – ...) ir Anelė Šovinytė-Kulionienė (1914–2016).

Sulaukęs šaukiamojo amžiaus, J. Šovinis buvo mobilizuotas į carinės Rusijos kariuomenę ir joje tarnavo 6 mėnesius, buvo paleistas eiliniu.

1919 m. kovo 5 d. paskelbus šaukimą į Lietuvos kariuomenę ir sudarant šauktinių sąrašus, J. Šovinis buvo įtrauktas į Leliūnų valsčiaus naujokų sąrašą, bet 1919 m. rugsėjo 24 d. nuo šaukimo buvo atleistas dėl sveikatos, netinkančios karo tarnybai, – dėl ausies ligos, kankinusios nuo jaunystės, jis buvo iš dalies apkurtęs.

1920 m. balandžio 26 d. J. Šovinis įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir nuo 1920 m. gegužės 5 d. iki tų metų lapkričio 25 d. tarnavo 3-ojo artilerijos pulko 6-ojoje baterijoje eiliniu, kol 1920 m. lapkričio 27 d. dėl prastos sveikatos buvo išvis paleistas iš tarnybos. Tarnybos metu jis dalyvavo kovose su lenkais.

Demobilizuotas jis grįžo į tėviškę ir pragyveno, tarnaudamas pas ūkininkus, nes

mažžemiai tėvai negalėjo išmaitinti šešių vaikų šeimos.

1926 m. balandžio 14 d. savo ranka jis parašė prašymą skirti jam kaip savanoriui žemės sklypą: „*gavęs žemės pasižadau eiti visas pareigas kokios bus naujakuriams uždedamos*“.

1926 m. birželio 26 d. Žemės reformos valdybos nutarimu paskirsčius Kurklių II dvaro (buv. Anykščių valsčius, dab. Kurkleliai, Skiemonių sen.) žemę, vienas sklypas neatlygintinai buvo skirtas ir savanoriui J. Šoviniui. Tuo metu jis dar gyveno tėviškėje Šeibokiškyje, buvo bežemis, kartu su tėvais turėjo du arklius, tris karves ir visus žemdirbystės padargus.

1928 m. rugpjūčio 14 d. savo ranka rašydamas prašymą pripažinti jį savanoriu, J. Šovinis gyveno Kurklių II dvare, kur tuo metu kūrėsi kaip naujakuris. Komisija atidžiai tyrė, kiek rimta buvo J. Šovinio ausų liga, sutrukdžiusi jam tęsti tarnybą, ir nustatė, kad jaunuolis dar paauglystėje ja sirgo, gydėsi ir Anykščiuose, ir Molėtuose, bet vaistai nepadarė, jis net būdavo pravardžiuojamas „kurčioku“.

Savanorio ir jo žmonos Onos šeimoje gimė 8 vaikai, bet trys iš jų mirė vaikystėje. Užaugo penki sūnūs: Algirdas Šovynys, Vytautas Šovinis (1930–1991), Gintautas Šovinis, Stasys Šovinis ir Juozas Šovinis.

Savanoris mirė 1936 m. gruodžio 2 d. Kurkleliuose – žuvo per nelaimingą atsitikimą. Palaidotas Skiemonių kapinėse.

Iš savanorio sūnėno, jo sesers Anelės Šovinytės-Kulionis sūnaus **Jorge Osvaldo Kulionis** prisiminimų:

„*Mama visada pasakodavo savo prisiminimus apie Lietuvą ir jos šeimą, o kai kurios istorijos tapdavo beveik kasdienybe, kai mano sesuo ją lankydavo kiekvieną dieną.*

Ji vis prisimindavo savo brolių Jeronimą kaip didvyrį, kuris gynė Lietuvos valstybę. Mes žinojome, kad tai tiesa, bet taip pat jautėme, kad tai, ką jis padarė, išliks mūsų širdyse amžiams, bet nieko daugiau apie tai nežinojome.

Mama niekada mums nieko nepapasakojo, ką iš tikrųjų padarė Jeronimas, tačiau ji visada sakydavo, kad jis yra didvyris, kurį pripažino kaimynai, kurie kasmet surengdavo iškilmes jam pagerbti.“

Savanorio sūnus Algirdas ŠOVINYS.

Gimė Kurkleliuose. Vedė Aldoną Eivaitę, šeima gyveno ..., joje užaugo keturi vaikai: Romualdas Šovins (1964), Nijolė Šovinytė-Belčikienė, Rasa Šovinytė-Petronienė (1975) ir Valentinas Šovins.

Savanorio sūnus Vytautas ŠOVINYS.

Gimė 1930 m. lapkričio 29 d. Kurkleliuose. Vedęs Aldoną Oną Malinauskaitę (1928–1983), jis gyveno Anykščiuose, čia užaugino du vaikus: dukrą Ritą Šovinytę-Vaitonienę (1961) ir sūnų Valdą Šovinį (1963). 1983 m. sausio 24 d. mirus žmonai, jis liko našlys ir mirė 1991 m. spalio 5 d. Anykščiuose, palaidotas Burbiškio kapinėse.

Jo duktė žurnalistė R. Vaitonienė užaugo Anykščiuose ir 1988 m. čia ištekėjo už žurnalisto Laimučio Vaitonio (1950). Šeima gyvena Vilniuje, kur turi šeimos įmonę leidybos bendrovę „Mokesčių žinios“, užaugino dukterį Karoliną Vaitonytę (1989).

Jo sūnus Valdas Šovins gyvena Anykščiuose, buvo dukart vedęs ir abu kartus išsiskyrė, iš pirmosios santuokos užaugo jo sūnus Vytautas Dobilas.

Savanorio sūnus Gintautas ŠOVINYS.

Gimė ... Kurkleliuose. Apie 1979 m. jis persikėlė gyventi į Estiją, nuo to laiko jo ryšiai su artimaisiais nutrūko, jo likimas nežinomas.

Savanorio sūnus Stasys ŠOVINYS.

Gimė ... Kurkleliuose. Šeimos nesukūrė, gyvena Pašiliuose (Skiemonių sen.).

Savanorio sūnus Juozas ŠOVINYS.

Gimė ... Kurkleliuose. Gyvena Aknystose (Debeikių sen.).

Savanorio brolis Kazys ŠOVINIS. Gimė apie 1893 m. Šeibokiškyje, gyveno ir dirbo tėvų ūkyje.

Savanorio sesuo Marijona ŠOVINYTĖ. Gimė apie 1900 m. Šeibokiškyje.

Savanorio brolis Jonas ŠOVINIS. Gimė apie 1907 m. Šeibokiškyje.

Savanorio sesuo Veronika ŠOVINYTĖ. Gimė apie 1910 m. Šeibokiškyje.

Savanorio sesuo Anelė ŠOVINYTĖ.

Gimė 1914 m. Šeibokiškyje. Emigravusi į Pietų Ameriką, ten ji ištekėjo už lietuvių emigranto Petro Kulionio-Pedro Kulionis (...–1980) ir užaugino du vaikus. A. Kulionis, senatvėje likusi našlė, mirė 2016 m. gruodžio 2 d. Buenos Airėse, sulaukusi 102 metų.

Jos duktė Irene Kulionis gimė ir gyvena Buenos Airėse (Argentina), kelis dešimtmečius dirbo avialinijose stiuardese. Ištekėjusi už našlio Antonio Pio Herrera Paz.

Jos sūnus Jorge Osvaldo Kulionis gimė 1952 m. gruodžio 12 d. Buenos Airėse (Argentina) ir gyvena Aleksandrijoje (Alexandria, Virdžinijos valstija, JAV), dirba bankų sistemoje.

Šaltiniai:

- LCVA, f. 930, ap. 3, b. 4950.
- LCVA, f. 930, ap. 4, b. 3658.
- LCVA, f. 1248, ap. 16, b. 1656.
- *Anykščių parapijos metrikų knygos.*
- *Remigijaus Bimbos genealoginis rinkinys.*
- *Jorge Osvaldo Kulionis prisiminimai.*